

T.B.M.M.
HALKLARIN DEMOKRATİK PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Sayı: 5869
Tarih: 16.03.2020

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Geçimini hayvancılıkla sağlayan üreticiler açısından ilaç ve yem girdilerinin yanı sıra büyük külfet olan küpe ve aşılama fiyatlarının devlet tarafından karşılanması amacıyla “Veteriner Hizmetleri ve Bitki Sağlığı, Gıda ve Yem Kanununda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Teklifi” gerekçesi ile birlikte ekte sunulmuştur.

Gereğini saygılarımla arz ederim. 16.03.2020

Dr. Rıdvan Turan
Mersin Milletvekili

GENEL GEREKÇE

Hayvancılık Türkiye’nin pek çok bölgesinde yürütülen önemli bir tarım faaliyetidir. Hayvancılığın önemli olmasının temel sebeplerinin başında istihdama katkısı, Gayri Safi Yurtiçi Hasılaya katkısı, toplumun et, süt ve yumurta vb. gıda ihtiyaçlarını karşılaması gösterilebilir. Ancak hayvancılığın sağladığı bu katkıların yanı sıra esas olarak önemli görülmesinin nedeni kırsalda temel geçim kaynaklarından biri olmasıdır.

Neoliberal politikaların hükümetlerin temel politikaları olmasıyla birlikte hayvancılık, tarım alanındaki sermaye açısından önemli birikim alanı olmuştur. Özellikle hayvancılığa dayalı ilaç, yem ve hayvancılık ekipmanlarının gelişimi sermaye birikiminin önemli araçları haline gelmiştir. Neoliberal politikaların temel ilkelerinden biri olan devletin toplumun siyasi, sosyal, ekonomik ve kültürel temelde yatırımlarını engellenmesi ilkesiyle devletin tarım alanındaki üreticilere sosyal devletin gereği olarak desteklemesi kademeli olarak azaltılmış ve tarım alanında özel şirketlerin egemenliği ile sonuçlanmıştır. AKP iktidarının ülke tarımını kalkındıracağı yönündeki neoliberal ekonomi politikaları 18 yıl sonunda başarısız olmuştur. AKP ülke tarımını geliştirmek bir yana Türkiye’deki üreticileri ulusal ve uluslararası şirketlere bağımlı hale getirmiştir. Sermayenin en önemli stratejilerinden biri, küresel düzeyde belirlediği piyasa koşullarıyla ülkenin tarım politikalarına yön vererek küçük üreticilerin sömürülmesine imkân veren şartları sağlamaktır.

Uluslararası ve onların yerli işbirlikçileri tarafından sağlanan ilaç, yem ve hayvancılık ekipmanları bu şirketlere üretimi doğrudan belirleme imkânı sunmuştur. Üretimi doğrudan belirleme gücünü elde eden uluslararası şirketler, piyasadaki gıda ürünlerinin fiyatlarını kendi sermaye birikimleri doğrultusunda belirleme olanağı elde etmiştir. Bir bütün olarak neoliberal politikaların sonuçları ele alındığında, gıdaların üretim ve tüketim mekanizmalarını regüle eden şirket mantığıyla karşı karşıyayız. Tarımda üretim ve tüketim mekanizmasını düzenlemenin anlamı açıkça ifade etmek gerekir ki, insanın en temel hakkı olan beslenme hakkını şirketin kâr mantığına göre yönlendirmesidir. Örneğin hayvancılıkta yem fiyatlarını belirleyen bir şirket

TEMM BAŞKANLIĞI	
Tali Komisyon	Plan ve Bütçe
Esas Komisyon	Tarım, Orman ve Köyler
Tarih : 20 Mart 2020	Esas No: 2/2738

TEMM KARARLAR VE KARARLAR BAŞKANLIĞI
16 Mart 2020
Numara:

TEMM GELEN EVRAK
16 Mart 2020
No: 635900
EBYS'ye AKTARILMIŞTIR

asında üreticinin maliyetini belirlemiş olur ve dolaylı olarak hayvansal ürünlerin fiyatını belirlemiş olur. Böylesi bir tabloda piyasaya entegre olmuş üretici ya borçlanarak üretimini sürdürür ya da üretimini terk ederek tarım dışında işçi olur.

Şubat ayı enflasyon rakamlarına bakıldığında fiyatı en çok artan yirmi üründen on beşinin gıda ürünlerinde olduğu dikkate alındığında hayvancılıkla geçimini sağlayan üreticilerin içinde olduğu içinde bulunduğu vahim tablo rahatlıkla görülebilir. Özellikle yem fiyatlarının kontrol edilemez biçimde artması üretim maliyetini artırmış, fakat üreticilerin gıda ürünlerinin fiyatı artmasına bağlı olarak kâr marjının artması gerekirken üreticiler şirketlere bağımlı olduğu için kâr aktarımı şirketlere olmuştur.

Hayvancılıkta küçük ölçekli üreticiler 250 kadar küçükbaş ve 75 kadar büyük baş olarak tanımlanmaktadır. Günümüzde hayvancılıkla geçimini sağlayan küçük ölçekli üreticilerin şirketlere olan bağımlılığını kurtarmak için üreticilerin devlet tarafından desteklenmesi amacıyla kapsamlı politikaları uygulamak bir zorunluluktur. Öncelikli olarak küçük ölçekli üreticileri girdi fiyatlarına karşı koruyan ve üreticilerin üretim maliyetlerini düşüren politikalarla başlanabilir. Hayvanlara uygulanan aşı ve küpe maliyetlerinin üreticilerden alınması yerine küpe ve aşı uygulamalarının devlet tarafından ücretsiz olarak sağlanması elzemdir. Bununla birlikte hayvan hastalıkları için tedavi amacıyla alınan veteriner biyolojik ürünler, tedavi uygulayan veteriner hekim veya yardımcı sağlık personelin ücretleri de bakanlık tarafından karşılanmalıdır. Böylesine yapılacak yasal düzenleme sadece geçimini hayvancılıktan sağlayan üreticilere nefes aldırarak kalmayacak bir bütün olarak hayvancılık sektörünü üreticiler lehine düzenleyerek bir üretim umudu yaratacaktır. Üreticiler için yaratılacak bir umut, gelecek zamanlarda Türkiye’de hayvancılığın gelişmesine katkı sağlayarak hayvancılığın ülke ekonomisine katma değerini arttıracaktır.

MADDE GEREKÇELERİ

MADDE 1 —5996 sayılı kanun kapsamında, Tarımsal üretimde hayvancılıkla geçimini sağlayan küçük ölçekli çiftçilerin üretim maliyetini düşürmek için küpe ve aşı maliyetlerinin devlet tarafından karşılanmasıyla hayvancılıkla geçimini sağlayan üreticileri üretimde tutmak amaçlanmaktadır.

MADDE 2- Yürürlük maddesidir.

MADDE 3- Yürütme maddesidir.

VETERİNER HİZMETLERİ, BİTKİ SAĞLIĞI, GIDA VE YEM KANUNUNDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASI HAKKINDA KANUN TEKLİFİ

MADDE 1- 11/6/2010 tarihli ve 5996 sayılı Kanunun 7’inci maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“(4) Küçük ölçekli üreticilerinin hayvanlarının tanımlanmasında kullanılan kulak küpesi, mikroçip ve benzeri tanımlama araçlarının bedelleri ile Bakanlıkça belirlenen uygulama ücreti Bakanlıkça ücretsiz karşılanır.”

MADDE 2- 11/6/2010 tarihli ve 5996 sayılı Veteriner Hizmetleri, Bitki Sağlığı, Gıda ve Yem Kanununun 14 üncü maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“(5) Veteriner biyolojik ürünleri, veteriner hekim veya yardımcı sağlık personeli tarafından uygulanır. Bakanlığın programlı veya projeli çalışmaları için küçük ölçekli üreticilere, Bakanlıkça ücretsiz uygulanır.”

MADDE 3- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 4- Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.